

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Pe un an	50 Lei
Pe jumătate de an	25 "
Pe un părtăș de an	12 "
Un număr	1 Leu.
Pentru străinătate pe un an	80 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficioase, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 60 Lei, până la 200 de cuvinte 90 Lei, de aci în sus 120 Lei.

„Asociațiunea” la noi.

Inimile noastre ale tuturor saltă de bucurie, că această adunare generală a Astei o putem prăznuți acasă la noi. Banatul va pune haină de sărbătoare și mii de Români bănățeni cu steaguri și coruri naționale vor alerga să întâmpine „Asociațiunea” la Timișoara, drept dovadă, că Banatul e pământ bun pentru cultura națională și că sămânța nobilă aruncată de „Asociațiune” în Banat, a căzut pe pământ roditor.

Asociațiunea, după intenția și mintea întemeietorilor săi, este menită a produce unitatea între mișcările noastre culturale, a face, ca toți Români, ori unde ar locui ei pe întinsele regiuni de dincoaci de Carpați, să priceapă și cunoască lipsa neaparată de a răspândi și generaliza cultura românească în sânul poporului român, a face, ca toți Români, fără de nici o privire la deosebiri ce relațiunile vieții produc între straturile societății — nu numai să cunoască, dar să și simțească această lipsă și punând umăr la umăr cu toții, cu dragoste frățească să lucreze, fiecare după cele mai bune puteri ale sale, la înaintarea culturii noastre.

Natura ne-a lăsat pe noi Români deștepți, buni de inimă, capabili de tot progresul, primitori ai moralului, devotați legii și credinței străbune și însuflețiți pentru toate virtuțile; atârnă dela noi, ca să dezvoltăm și perfecționăm aceste facultăți și însușiri bune și frumoase.

Prin urgia veacurilor, deși de multe ori împiedecați în progresul nostru, noi totuși am dat mereu înainte și linem sus și tare să facem acelaș lucru și astăzi. În timpurile mai grele,

întotdeauna am avut o stea conducătoare: iubirea limbii strămoșești. Am îndurat lipsuri, am suferit persecuțiuni, dar niciodată n'am renunțat la limba strămoșească, fiindcă este moștenirea noastră cea mai sfântă; e veche, e dulce, e frumoasă, și ni este scumpă, căci e limba maicei noastre. O iubim, căci ea este mândria noastră, ne închinăm frumuseților ei; păstrarea și cultura ei este scopul vieții noastre, fără acest scop n'avem nici un titlu, nici un drept de existență.

Și dacă toate tendințele și aspirațiunile noastre întru ajungerea acestui scop ne sunt concentrate în Asociațiune; dacă dela munca ei așteptăm realizarea lui: din această muncă ne cerem și noi Bănățenii partea ce ni-se cuvine, îngrijindu-ne, ca la săvârșirea ei să contribuim cu ceea ce este mai bun în noi și bucurându-ne din adâncul inimii, că ne putem face datoria.

Ochii întregului Banat stau astăzi ațintiți asupra adunării generale a Asociațiunii dela Timișoara, așteptând Bănățenii dela toți cărturarilor, înțelepților și dela toți oamenii de bine, cari la Sf. Mărie se vor întruni acolo, pentru discutarea și rezolvirea diferitelor probleme de ordin cultural, ca între altele să pună în fruntea acestei instituțiuni pe omul, carele în momentele de față întrunește în sine în modul cel mai fericit toate dorințele și aspirațiunile noastre de mai bine; care ne simțește mai bine bătăile inimii și este cel mai capabil, ca prin această instituțiune și cu ajutorul nostru al tuturor să ne asigure locul cuvenit în concertul neamurilor culte.

Adunarea pentru reconstituirea „Astrei” despărțământul Caransebeș.

Joi s'a ținut în orașul nostru adunarea pentru reconstituirea despărțământului Caransebeș al Astrei. Adunarea a fost convocată de președintele despărțământului, părintele protopresbiter Andreiu Ghidiu, care, după ce printr'o cuvântare potrivită, arată scopul adunării, invită pe cei prezenți să aleagă o comisiune de trei, care să facă candidările necesare pentru noul comitet. Se aleg în această comisiune Dnii Dr. Cornel Cornean, Rusalin Muhu și George Bona.

După terminarea lucrărilor, comisiunea prin raportul său Dr. Cornel Cornean propune, iar adunarea proclamă de aleși în comitetul central al despărțământului pe următorii: Președinte: Andreiu Ghidiu, protopresbiter; Vicepreședinte: Dr. Cornel Cornean, asesor consistorial; Notar: Ioan Penția, profesor, asesor consistorial; Cassar: Const. Călțiu iun., dir. de bancă; Controlor: Rusalin Muhu, învățător. Membrii în comitet dnii: Dr. Nicolae Ionescu avocat, Isidor Tătariu dir. de bancă, Dr. George Ianculoviciu, judecător și George Bona comerciant.

La propunerea comitetului adunarea a hotărât, ca despărțământul Caransebeșului să fie reprezentat la adunarea generală din Timișoara prin domnii: Andreiu Ghidiu protopop, Dr. Cornel Cornean, asesor consistorial, Dr. G. Ianculoviciu judecător și Mon Bohariu.

Numărul membrilor s'a înmulțit cu următorii:

a) Membrii fondatori:

P. S. Sa Dl Episcop diecezan Dr. Iosif Tr. Badescu, Banca populară, Dr. A. Morariu, Dr. G. Dragu, P. Popoviciu, George David, M. Bohariu, Petru V. Popoviciu.

b) Membrii pe viață:

Isidor Tătariu, Iuliu Musta, Dr. N. Ionescu, Sebeșana, Severineana, Const. Burdia, Dr. C. Popasu, Andreiu Ghidiu, Ioan Bălc, Ioan Dobromirescu, Dr. P. Barbu, Enache Ionescu, Const. Călțiu iun., Ant. Sequens, George Bona.

c) Membrii ordinari:

Miron Coriciu, Ilie Popoviciu, Traian Damșescu, Eftimie Jian, Nic. Linția, Traian Țunea, D. Răbăgia, R. Muhu, Aug. Novac.

Așteptăm dela nou alesul comitet să-și pună toate puterile, ca despărțământul nostru să fie ridicat la nivelul corespunzător.

† Dr. Cornel Diaconovici.

Săptămâna trecută s'a stins la Reșița, în uitare și părăsire, un om, care a reprezentat timp de peste trei decenii un rar exemplu de energie creatoare în mijlocul societății noastre de dincoaci de Carpați. Dr. Cornel Diaconovici a fost infăptuitor prodigios și peste un sfert de veac un fel de arbiter elegantiarum a lumii noastre sociale și politice. Este de ajuns a-i aminti creațiunile sale, spre a îmbrățișa cuprinsul unei întregi epoci, dintre 1890—1910, în vasta lor multilateralitate. El a redactat prin anii 90 „Römische Iarbücher“ excelenta revistă în limba germană, care ne-a adus atâtea servicii într'un timp, când orientarea politică a Europei se în-

vârtea în jurul germanismului. Articolele sale slujesc și astăzi pentru publicul german drept izvoare de prima informație. A creiat „Solidaritatea“, „Uniunea băncilor românești“ și „Revista economică“, primul organ serios de specialitate la noi, ce trăiește și azi. A fost secretariul Asociațiunii, unde a creiat Secțiunile științifice, Muzeul și Enciclopedia, lucrări uriașe, în raport cu modestia mijloacelor, de cari dispunea societatea noastră atunci. El a făcut dintâia descălecare a capitalului ardelenesc în Regat, creind în București, Muntele de pietate și Banca Carpaților. A mai creiat în Timișoara, împreună cu Alex. Mocsonyi, care a dat mijloacele și cu Dr. Valeriu Braniște, cel mai mare ziar cotidian în Bănat, ziarul „Dreptatea“.

Înmormântarea a avut loc Duminică în Reșița. A rostit panegiricul părintele Dr. Brânzei, canonic în Logoj, schițând biografia decedatului. În numele soc. Reșița, al cărei funcționar a fost în ultimul timp, a vorbit d. Balint, directorul societății. Profund emoționat a vorbit apoi dl. Dr. Valeriu Braniște, în numele Partidului Național și al „Asociațiunii“. („Voința Ban.“).

Cerc religios în Luncavița.

Hramul s. biserici de aci este s. proroc Ilie. Este știut că nici o serbătoare de peste an nu este mai cu dor așteptată ca serbarea hramului fiecărei biserici. Toate celelalte serbători se prăznesc în cercul intim familiar, pe când hramul, sau ruga, cum i-se mai zice, strânge'n toată casa neamuri, prieteni și cunoscuți chiar și din mari depărtări. Caracterul lui, ca atare, se poate observa prin mulțimea străinilor cu nuanțe deosebitoare în port.

Ținerea cercului religios fiind publicată mai de cu vreme pe a doua zi la s. proroc Ilie lume multă a alergat la s. biserică, unde la priceasnă li-s'a predicat despre sudalme. S'a eșit apoi cu litia afară din sat; acolo s'a făcut sfințirea apei stropindu-se toți cei de față. La fine s'a cetit îngenunchind rugăciunea obicinuită la toată litia.

Poporul din Luncavița merită o deosebită atențiune prin felul cum i-am observat la serbarea hramului s. biserici din anul acesta. Popor muncitor, cu venituri considerabile, indeosebi din pomărit și creșterea vitelor, jertfesc cu drag pentru scopuri nobile și pentru s. biserică, căci din prisosul lor — în aceste vremuri grele — au dat sume mari de bani, acoperind turnul s. biserici-cu aramă în valoare de 100,000 Lei. Popor vigoșos, de munte, sănătos, în haine lucrate tot de mână, în cele mai frumoase și variate cusături românești, o frumusețe naturală pe corpuri sănătoase. E explicabilă starea bună materială a acestor locuitori, căci toate făcându-și cu mâna lor, nu aruncă banii pe lucruri jidovești, ca cei de pe lângă orașe, unde portul românesc e lăsat în părăgînire.

În comună este școală cu 2 învățători. Sectari sunt în 2 familii, dar disprețuiți de mulțime, ca niște lăpdați de lege.

În s. biserică, prin casele oamenilor, precum și prin sat pretutindenea am văzut curățenie.

N. V. preot.

Bibliografie unionistă.

Între toate neamurile culte, singuri numai francezii catolici au periodice bisericești înființate și menținute anumit pentru unirea, sau mai precis zis, pentru înlesnirea și grăbirea unirii religiunilor creștine, și mai ales pentru uniunea bisericii ortodoxe orientale cu biserica imperialistă a Romei papale!

Aproape de trei decenii încoace au trei astfel de publicațiuni: 1. *Bessarione* în Roma, palatul Brancaecio, via Merulana. 2. *Revue de l'Orient chrétien* Paris, librăria Picard și 3. *Fcho d'Orient*, Constantinopol, poste française nr. 18.

Parcă, că prea puțin spor au făcut aceste trei. În anul acesta li-s-a mai adăugat a patra revistă *L' Union des Eglises*; tot în Constantinopol apare și aceasta, pe an de 4 ori. Costul abonamentului 9 franci. Poste française, nr. 18.

Scopul noii publicațiuni e reliefat în numărul prim:

„De a face să fie mai bine cunoscute vrednicile de onoare creștinătăți ale orientului, cari păstrează bisericii o comoară bogată de credință și de tradițiune pentru ziua când va cădea zidul despărțitor.“

Publicația din vorbă „un dossier bibliographique“ are a îndeplini rolul de *buletin informativ*, mai ales despre mișcarea bibliografică a ortodoxiei răsăritene și despre „apostolatul“ catolic.

Profesorul de dogmatică și simbolică dela universitatea din București I. Mihălcescu, o bănuște „a limine“, „de propagandă papistășască“. Cu toate acestea scrie (în rev. sfântului sinod „Biser. ort. română“, anul XLI pag. 320): „e bine s'o citească și teologii și preoții noștri, ca să fie în curent cu pregătirile ce se fac pe calea scrisului pentru „unirea bisericilor“.

A mai existat o revistă, *mult mai eminentă* ca cele de cari pomenirăm aici! Eră redactată latinește în Praga. A apărut nouă ani începând în 1905 și până în 1913, ori poate și până la izbucnirea războiului mondial din vara 1914. O am numai pe prima jumătate 1913.

La început purtase numele de „*Slavorum litterae theologicae*“, apoi îl schimbă în „*Acta academiae Velehradensis*“ (o mănăstire celebră în Praga).

Revista aceasta încă își închinase toate energiile împreunate sfintelor lui Dumnezeu biserici; mai vârtos pe ortodoxii slavi voia să-i atragă sub sceptrul papei dela Roma.

Publicația eră abonată și cetită și de către bisericanii români, mai ales între uniți eră respândită. Unii din cei mai tineri o chiar alimentau cu comunicate de valoare. I. Pr. S. S. mitropolitul Blajului pe atunci profesor și cu alți soți

au ostenit și la sfătuirile ce se țineau anual de redactorii și colaboratorii revistei.

Cei inițiați a cetii și printre șire. îndată „ab ovo“ au putut constata, că publicația din chestiune a avut în vedere, implicit, pelângă unirea bisericilor slave și unirea politică a slavilor de meazăzi cu slavii de mează noapte.

Constelațiunile din viitor au adevărit planul acesta!

Zakonik.

Din insemnările unui arciu știutor de carte.

Pagini din natură.

Poveste de Gh. Popescu Sura.

Moș Martin își alesese de câțiva ani locuința într'o peșteră tănuită, tocmai sus în pădurile Clăbucetului. Nici vorbă că se învărtise și scotocisă el multă vreme în toate părțile, dar să și alesese cu ceva bun — spre cinste — cum obișnuia să se laude câte odată.

Și în adevăr; toate se innemerisă după gustul și nevoile unui urs cum se cade: În față o poeniță ascunsă de bolovani și copaci căzuți într'o neorânduială sălbatică; în stânga și în dreapta niște prăpăstii adânci, iar în spate se ridică muntele înalt și drept ca peretele. Această așezare făcea ca oaspeții nedoriți și nepoftiți, să nu poate ajunge acolo decât cu mare greutate.

Moș Martin eră mulțumit — foarte mulțumit în ziua aceea. Ursoaica, plecată de câteva săptămâni, se întorsese acasă întovărășită de trei ursuleți de toată frumuseța. Dumneaei face totdeauna la fel: cum simte că nu-i departe ceasul, își caută o ascunzătoare sigură unde fată și unde rămâne pitulată până ce încep să-i crească pușorii. Obiceiul acesta nu-i un simplu capriciu femeesc — după cum s'ar putea crede — ci o neapărată necesitate: ea știe că nu rare ori urșii au prostul obicei de a-și mânca propriile lor odrasle — când sunt prea tineri și când ursoaicele nu-le feresc și nu-le apără (la nevoie) cu toată bărbăția.

Cerul eră senin iar ziua minunată — așa cum sunt mai toate zilele de primăvară în țara noastră — așa că Dumnealui foarte fericit să pălea la soare, în mijlocul familiei tolănită pe iarbă din poiană.

Când și când puii — niște bondoci rotunzi ca niște gheme — se apucau de joacă: săreau prin earbă, se ascundeau, se ridicau în două labe, mormăiau și se luau la trântă. Une ori câte unul dintre ei se apropia de ursoaică îi da tărcoale, să lingușă și se jucă în jurul mamei care-l privea cu dragoste nemărginită. Dragostea n'o îpedeca însă ca dacă mițitelul se obrăznică, ursoaica să nu îi arăte mai întâi colții, apoi la nevoie să nu-i mai tragă și câte o palmă să se ducă sărăcuțul rostogolindu-se și scheunând prin iarbă cât colo. Așa cresc copiii. Pedepsitul își uita însă repede necazul — copiii uită destul de ușor — se amesteca cu ceilalți frățiori și începea jocul de la capăt.

Deodată un mototul roșu — cât un pumn de mare — căzu în iarbă chiar la nasul lui Moș Martin. Acesta foarte mirat deschise ochii, dar până să ridice și capul ca să vadă ce este — mototolul se desfăcu o luă fugă și se sui repede ca sageata, în bradul din apropiere.

Eră o veveriță care din nebăgare de seamă alunecase de pe o creangă prea subțire.

Ursul își lasă iarăși capul în iarbă, dar să uita mereu la dânsa; îi plăceau mișcărilor ei vioae.

— Bună ziua, Moș Martine, îi strigă veselă veverița după ce se văzu în siguranță.

— Bună să-ți fie inima, îi răspunse el a lene; dar din cotro, că parcă nu locuiești pe aicea?

— Închipuește-ți și Dumneata Moș Martine! Un îndrăcit de jder avea poftă să-mi scarpine puțin cojocul. Mă fugări aproape o jumătate de cîas, dar nu-i ajută Dumnezeu și-mi perdu urma. Nu e vorbă, sare blestemul destul de bine dar nici pe mine nu mă întrece el, mai ales când sunt odihnită.

— Fuga-i rușinoasă, dar îi sănătoasă, seriaca. —

— Mai ales când nu prea ai pofta să-ți lași blana în ghiarele dușmanului — completează veverița.

Dar știi ca ai casă frumoasă, moș Martine? De mult ți-ai căpătat-o?

— Hm! de vre-o doi, trei ani. Dar să nu crezi c'a fost așa după cum se vede astăzi. Mi-a trebuit o vară întreagă ca s'o curățesc de pietre și ca s'o aștern cu mușchi și cu frunze uscate. Mulțumesc sfântului că n'am muncit degeaba: E atât de călduroasă în cât iarna când afară crapă pietrele și trăznesc copacii de ger, nouă nici nu ne pasă.

— Moș Martine, unii oameni povestesc că Dumneavoastră — urșii — dormiți toată iarna; adevărat să fie oare?

— Par-că oamenii aceia știu ceva! răspunse ursul. E adevărat că pe vreme rea stăm mai mult în casă, dar îndată ce se face timpul mai frumos și mai ales în zilele cu soare mai ieșim și pe afară câte puțini — nu de altceva ci ca să ne mai plimbăm și să ne mai destindem încheeturile.

— Dar unde puneți Dvoastră proviziile de iarnă?

— Noi nu ne facem provizii pentru că nici n'avem nevoie de ele.

— Cum se poate? Și Dumneavoastră ce mâncați?

— Noi nu prea mâncăm iarna.

— Și nu pieriți de foame?

— Nu perim. Un urs care se respectă mănâncă vara și toamna mai mult de cât îi trebuie. Când vine iarna îl găsește gras ca pepenele. Iarna ursul trăește pe socoteala grăsimii corpului său și pot să te asigur că n'o duce prost. De alt fel iarna nici sîngele nu umblă prin corp atât de repede ca în timpul verei — și asta ne ajută destul de mult ca să nu simțim lipsa și trebuința hranei.

— Dar dacă vi se termină grăsimea chiar în mijlocul iernei, ce vă faceți?

— Ce să facem? Mai coborâm și noi câte o leacă pe la stâni și prin sate. Acolo se pot vîna destul de ușor câte-o capră, și nu rare ori și câte o vacă. Doar nu e cine știe ce grozăvenie.

— Spuneai că trebuie să vă hrăniți bine vara și toamna; vrei să-mi spui și mie ce mâncați Dumneavoastră ca să vă puteți îngrășa?

— Câte lucruri bune n'a lăsat Dumnezeu în lumea asta! grăul, orzul și secara sunt foarte gustoase — mai ales când dau în copt; mâncăm cu multă plăcere și fructe și cu cât sunt mai acrișoare cu atât sunt mai bune pentru noi; apoi vine zmeura, fragile și porumbul. La nevoie nici jirul și nici ghinda nu sunt de lăpădat.

Veverița își aduse aminte că-l văzuse odată într'un stejar, dar nu putuse ghici pentru ce anume se urcase el acolo.

— Vara mai mâncăm și noi câte o oae, câte o junincă și chiar și câte un bou. Le speriem din turmă sau din cireadă și apoi rămân în socoteala noastră. Asta zău; noaptea ne ducem deadreptul la târla ciobanilor ca să ne luăm tainul.

Veverița își aminti iarăși, că nu de mult, fusese deșteptată în puterea nopții de strigătele ciobanilor: — „Ursu măaaa!“ Eră o incurcătură și o hărmălae și un latrat de câini nemai pomenit; ba, ciobanii pocneau și din pistoale, ca la nuntă. Iar acum înțelegea ea toată siretenia întâmplării.

— Mă duc și eu înspre casă, Moș Martine; să ne vedem sănătoși zise veverița — care sărind din creangă 'n creangă se 'ndreptă spre fagul în care își avea locuința — uitându-se cu luare aminte în toate părțile ca nu cumva să mai dea bot în pot cu jderul ca adineaori.

Moș Martin închise ochii și începu a mormăi ceva în limba lui cea frumoasă.

(Urmează)

Ș T I R I

Personale. Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diecezan s'a reîntors Marți la reședința Sa.

Ziua nașterii Majestății Sale Regelui s'a serbat Vineri în Caransebeș cu tot fastul cuvenit. Serviciul divin l-a oficiat Prea Sfinția Sa Dl. arhieru și Vicariu eppesc Filaret Musta, asistat de protopresbiterii Andreiu Ghidiu, Ioan Pepa și Spiridon Șandru, de preotul militar și profesorul Teodor Șandru și diaconul Martin Rădoi. La serviciul divin a asistat dl general Moșoiu, ministrul comunicațiilor, P. S. S. Dl Episcop diecezan Dr Iosif Tr. Badescu cu membrii Consistoriului, dl colonel Petru Dobriceanu cu ofițerii garnizoanei, toate autoritățile locale și numeros public. După serviciul divin dl colonel Dobriceanu a ținut soldaților, postați cu muzica militară înaintea s. biserici catedrale, o inimoasă cuvântare, în care a arătat însemnătatea zilei, apoi în numele cetățenilor orașului a mulțumit dlui Ministru Moșoiu pentru onoarea ce a făcut-o orașului prin înalta sa vizită.

Dl ministru mulțumind pentru cuvintele ce i-s'au adresat pune la inimă soldaților și tuturora datorința păstrării și a asigurării rezultatelor obținute prin jertfele mari ce s'au adus în războiul trecut, amintind și de dragostea Majestății Sale Regelui față de țară și poporul românesc, refuzând hotărît de a aproba pacea dejositoare dela București.

După acestea și P. S. Sa Dl Episcop și-a exprimat bucuria și simțămintele de fericire, că astăzi un general viteaz și ministru al României întregite a participat în biserica noastră catedrală la serviciul dumnezeesc, primul caz în istoria bisericii noastre catedrale, devenind ziua aceeașta o zi de însemnătate istorică.

După acestea a urmat defilarea trupelor.

DI Ministru Moşoiu în Caransebeş. În trecerea sa spre Rusca, dl Ministru Moşoiu s'a oprit Joi seara în Caransebeş. Vineri dl Ministru a participat în catedrala ortodoxă din Loc la serviciul divin, oficiat din ocaziunea zilei naşterii Maj. Sale Regelui, apoi şi-a continuat drumul spre Rusca.

Dr. Dimitrie Boroianu, profesor la facultatea din Bucureşti, a fost numit pe ziua de 1 August 1923 director al cancelăriei Sfintei mitropolii a Eparhiei Ungro-Vlahiei, în locul prea cucernicului preot Nicolae Popescu, demisionat.

Logodnă. Absolventul de teologie Coriolan I. Roşca a logodit pe Dşoara Elena Jianu din loc. — Felicitări.

Oaspeţi streini. Un grup numeros de învăţaţi şi militari poloni au venit în ţara noastră să ne cunoască. Ei au vizitat Bucureştiul, apoi alte oraşe din ţară. Joi grupul oaspeţilor a trecut şi prin oraşul nostru.

Conferinţe universitare. Din iniţiativa dlui profesor Dr Iosif Popoviciu, prof. universitar, s'a ţinut în zile de 7—11 August a. c. la „Căminul Muncitorilor“ din Reşiţa un ciclu de conferinţe. Au vorbit dnii profesori universitari Marin Stănescu despre „Materie şi spirit“, Virgil Bărbat despre „Copilarie ca începutul progresului omenesc“, Mihai Botez „Din igiena socială“, Ion Minea despre „Destin“ şi în fine iniţiatorul conferinţelor Dr Iosif Popoviciu „Despre caracteristica literaturii române.“

Dorim ca această frumoasă propagandă culturală, atât de necesară la Reşiţa, să se continue.

Prizonierii români din Rusia. În urma intervenţiei unei comisii franceze, care acum 3 săptămâni a sosit la Vladivostoc, sovietele au permis reintoarcerea în ţară a unui transport de foşti prizonieri români. Un număr de 280 din aceşti prizonieri au sosit la Braşov. În curând se aşteaptă sosirea de noi transporturi de prizonieri.

Accident de tren. Joi dimineaţa trenul personal ce venea dela Logoj spre Caransebeş, a surprins lângă Zăguzeni, la locul unde şoseaua naţională întretaie linia ferată, pe săteanul Petru Roşu din Sacul în etate de 38 ani, care venea cu trăsura la Caransebeş la târg. Săteanul Petru Roşu a fost omorât de tren, iar trăsura complet sfărâmată. O femeie, ce era în trăsură a fost grav rănită la cap. Răspunderea e a cantorierului respectiv, care uitase să lase rampa.

Programa Adunării Generale a Astrei. În 27 August, comitetul central va fi întâmpinat la Arad în gară, de către delegaţii Astrei din Timişoara. La ora 13:58 sosirea în gara Timişorii. La ora 20 seara de cunoştinţă la Hotel Ferdinand. În 28 August ora 8 a. m. serviciu religios în bisericile româneşti. La ora 11 deschiderea adunării generale şi I-a şedinţă, conform programei stabilite de comitetul central (în localul Berăriei din Fabrică). După terminarea şedinţei se deschide expoziţia de pictură a pictorilor bănăţeni în castelul Huniade. La ora 15 masă comună, tot la Berărie. La ora

17 matineul corurilor asociate, în frunte cu dl I. Vidu, în grădina Cinematografului din Cetate, iar dacă ploaia la Cercul militar-civil. Se vor distribui 3 premii în bani (1500, 1000 şi 500 Lei) şi cărţi. La ora 21 în localul Berăriei, teatru sau dans. În 29 August, la ora 9, şedinţa a II-a a Astrei. La ora 13 masă comună. La ora 16 şedinţa festivă a secţiilor ştiinţifice literare. Dl Dr Silviu Dragomir va vorbi despre: Colonizările străine pe pământul românesc al Banatului. Dacă e timp suficient, va urma încă 1, eventual 2 conferinţe. La ora 21, teatru, dacă a lipsit în seara precedentă. În 30 August, la ora 6 dim. plecare la Reşiţa.

Mausoleul dela Mărăşeşti. Acum 4 ani „Societatea ortodoxă naţională a femeilor române“ şi-a luat angajamentul de a ridica la Mărăşeşti un mausoleu cu cripte pentru adăpostirea osemintelor eroilor. Pentru acest scop s'au adunat până acum 2,687.000 lei sumă, care se va întrebuiŃa la clădirea criptelor şi a capelei mortuare. În urmă se vor aduna treptat sumele pentru clădirea bisericei şi a mausoleului care necesită încă 6 milioane lei. Capela şi criptele putând adăposti osemintele a 20 mii de eroi, au fost terminate la 6 August a. c. când s'a serbat şi aniversarea bătăliei dela Mărăşeşti.

Înlocuirea unei dispoziţii ale reformei agrare. *Alin. penultim şi ultim de sub art. 45 din regulamentul legii agrare pentru Transilvania şi celelalte ţinuturi de peste Carpaţi se înlocuiesc astfel:*

„În prezenţa mai multor oferte, proprietarul e liber a alege ca arendaş; fie obştea, fie pe unii din agronomii concurenţi.

În cazul când cel ales este un agronom şi în termen de 5 zile dela data convenţiunei el nu depune câştigul şi eventual garanţia cerută, proprietarul e obligat a lua în considerare oferta obştei sau a unui alt agronom.

Contractele încheiate fără respectarea formalităţilor prevăzute mai sus nu sunt valabile şi nu li se va da curs.

Au dreptul a atacă asemenea contracte, Casa centrală, ministerul public ori părţile interesate.

Tribunalul constatând un asemenea contract, îl va considera ca o ofertă de arendare, însă pe un termen minimum de 7 ani şi va înştiinţa despre aceasta din oficiu pe primarul comunei respective şi pe consilierul agricol al judeţului.

Numai dacă după trecerea termenului prevăzut mai sus, nu s'a găsit nici o obşte locală sau un agronom, care se accepte condiţiunile de arendare şi să îndeplinească obligaţiunile legii, atunci contractul încheiat devine valabil faţă de persoana respectivă; în celălalt caz, proprietarul este obligat a încheia un nou contract cu condiţiunile legii, iar în caz de refuz sentinţa tribunalului va ţine loc de contract.“

Nr. 3546 E/1923.

Cătră On. oficii parohiale!

În nex cu nota oficială ddtō 6 Iulie a. c. Nr. 2821 B ex 1923, publicată în Nr. 28 al organului eparhiei noastre, On. oficii parohiale se invită a atrage luarea aminte a tinerilor primiți în Institutul teologic, că ei vor trebui să locuiască în cursul studiilor în Internatul diecezan.

Elevii de teologie, cari locuesc în Internat, au să plătească în patru rate egale anticipative o taxă anuală de întreținere de 4000 (Patrumii) Lei, rezervându-și Consistoriul diecezan dreptul a urca această taxă în mod corespunzător, dacă s'ar urca pe piață prețul alimentelor.

La intrarea în internat fiecare elev e dator să depună o cauțiune de 50 (Cincizeci) Lei pentru stricăciunile ce eventual le-ar face în cursul anului.

Tot la intrarea în internat va aduce fiecare elev următoarele alimente de calitate bună pentru întreg anul și anume: 100 (unasută) klgr. grâu, 100 (unasută) klgr. cartofi, 10 (zece) klgr. unsoare, 10 (zece) litre fasole și 50 (cincizeci) ouă, admițându-se în mod excepțional, ca să plătească la intrarea în internat contravaloare acestor alimente după prețul pieței din Caransebeș.

Sunt obligați elevii să mai aducă vestmintele, rufăria și tăcămurile trebuincioase.

Elevii primiți în Institutul teologic diecezan vor fi sprijiniți materialicește în urma subvenției, ce ni-se va ordonanța din partea Înalțului Guvern.

Caransebeș din ședința consistorială ținută în 10 August 1923.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

1—2

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de *diacon* în orașul **Logoj** să publică concurs cu termen de 30 de zile calculat dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, cu următoarele emolumente:

1. Sesiunea diaconală circa 22 jugere.
2. Venitul stolar uzitat.
3. 3600 Lei anuel pentru propunerea religiuului la școala de băieți și fete din loc și anume pentru 10 ore săptămânal; onorariul acesta se solvește din cassa cultului de-ocamdată, până când statul va da această sumă, când apoi obligământul comunei bisericești încetează.
4. 400 Lei onorar din cassa bisericii, pentru purtarea agendelor notariale ale Comitetului și Sinodului parohial.
5. Onorar de 300 Lei pentru 15 cuvântări bisericești, de fiecare cuvântare 20 Lei.

Recursele să se înainteze cu documentele prescrise Oficiului protopresbiteral ortodox român al Logojului.

Recurenții se obligă a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare, pentru a-și arăta desteritatea în cântare și oratoria bisericească, dovedind că posed cvaliificația de clasa I.

Dat din Ședința comitetului parohial, ținută la 3/16 August 1923.

Dr. George Popovicu
prezident.George Onae
notar.

În conțelegere cu mine: Dr. George Popovicu protopop.

ȘCOALĂ ELEMENTARĂ DE COMERȚ DIN LUGOJ.

AVIZ.

În conformitate cu ord. No. 36577/923 Onor. Minister al Instrucției din București se deschide în Lugoj o

Școala elementară de comerț,

cu începutul anului școlar 1923—24.

Scopul școalei este de a da cunoștințele de comerț necesare elevilor ce o vor urmă, spre a deveni ei însăși buni comercianți.

Școala este oficială a statului și trecută în budget.

Durata este de 3 ani, adică e împărțită în 3 clase. Anul acesta va funcționa numai cl. I.

Cursurile încep ca și la celelalte școli secundare la 22 Septembrie și se termină la 28 Iunie a fiecărui an. Se primesc numai băieți.

Pot fi elevi ai acestei școale absolvenții a *cel puțin patru clase primare (elementare)*. *Inscrierile încep la 15 August și sîn până la 20 Septembrie inclusiv. Se fac în fiecare zi de lucru la Banca Comerțului din Lugoj, (Str. Șaguna) de către Dl D. Negoescu secretarul școalei, dela orele 8—12 dimineața.*

Formularele de înscriere se găsesc la secretariat. Candidații trebuie să prezinte la înscriere următoarele acte:

1. Actul de naștere.
2. Certificatul școlar.
3. Actul de revaccinare.

Cursurile sunt zilnice, afară de Dumineci, sărbători și vacanțele școlare.

Obiectele de învățământ în clasa I-a sunt:

1. Lecturi și compuneri cu privire la comerț 6 ore pe săptămână
2. Aritmetica practică cu elemente de calcul com. și noțiuni de geometrie 4 " " "
3. Lecturi din Istoria patriei 2 " " "
4. Noțiuni de geografia comercială 2 " " "
5. Cunoașterea produselor com. din țară și a celor mai principale din străinătate 2 " " "
6. Noțiuni elementare despre comerț. operațiuni com. și contabilitate 6 " " "
7. Caligrafie și scriere Comercială 4 " " "

Pentru a se vădi importanța ce statul o dă formării unei clase de comercianți din absolvenții acestei școale, s'a stabilit prin lege, că acești *absolvenți ai școalei* elementare de comerț fac numai cât un singur an serviciul militar, fiind apoi eliberați cu gradul de plutonier.

Tot odată ei pot urmă cursul superior Comercial curs seral întregindu-și cunoștințele și achivându-se cu absolvenții școlilor superioare de comerț.

În cazul când numărul candidaților înscriși va trece de 40, se va ținea un examen de primire. În acest caz elevii vor trece câte o probă din cetire-scriere română și aritmetică, de greutate clasei IV-a primare (elementare).

Lugoj, la 10 August 1923.

I. Teodoru
director.C. Negoescu
secretar.

NB. Pentru ori-ce informație a se adresă fie secretarului școlii fie directorului ei în stada Timișoarei 43.

AVIZ ȘCOLAR.

Părinții sau tutorii cari doresc, ca fiii lor să fie primiți în internatul școlii normale cu 8 clase din Caransebeș să-și înainteze cererile timbrate în regulă și instruite cu documentele necesare până la termenul de 1 Sept. a. c. direcției școlii normale din Caransebeș.

La cerere se vor anexa următoarele acte:

1. Estras de botez, din care să se constate că aspirantul are vârsta între 10—14 ani:

2. Actul de vaccină sau dovadă că a zăcut de vărsat.

3. Certificatul de absolvire a patru clase primare.

La înscriere în școala normală inferioară (clasele I—IV) se va plăti ca taxă de înscriere și didactru 90 lei anual, iar în școala normală superioară (clasele V—VIII) 18 lei anual.

Dacă aspirantul pretinde bursă sau semibursă la la cerere se vor anexa următoarele acte:

a) Un certificat al perceptorului fiscal respectiv prin care să se arate amănunțit dările ce le plătește reprezentantul legal al aspiranților către stat, județ sau comună. Acest certificat va fi vizat de administrația financiară respectivă.

b) Un certificat al primăriei locale, prin care să se arate amănunțit numărul copiilor și vârsta fiecăruia, cum și averea pe care o posedă reprezentantul legal al copilului.

c) Orfani vor anexa certificatul de deces al părinților

d) Certificatul de naționalitate.

e) Cererile de înscriere la concurs vor fi semnate totdeauna către reprezentanții legali ai candidaților (tata, mama sau tutorul școlarului) cu arătarea profesiunii și a locuinței subscrisorului.

Elevii înscriși vor fi supuși în Inna Septemvrie întâi la examinarea medicală precum și la cercetarea aptitudinii muzicale.

Candidații admiși la cercetarea medicală și cea muzicală vor fi supuși la probe scrise și orale:

Probele scrise vor fi:

a) Din limba română: o pagină dictată care se va alege din cartea de citire curs primar.

b) Din aritmetică: un exercițiu ușor cu numeri întregi sau zecimale.

Probele orale vor fi:

a) Întrebări asupra limbii române, citire cu voce tare și analiza.

b) Aritmetica (și geometrie) exerciții și teme ușoare.

c) Istoria și geografia țării.

Întrebările se vor face după programa analitică a școlii primare.

Înscrierile se vor face și în celelalte clase întru cât sunt locuri vacante.

Se observă că în școlile normale de băieți vor putea fi admiși deadreptul în clasa II, III și IV elevii de școli normale, liceu și civile cu absolvirea clasei anterioare.

Ce privește acordarea bursei, se va distribui de fiecare clasă câte 15 burse, 15 semiburse, Elevii interniști vor plăti o taxă de întreținere de 4000 Lei anual.

Toți elevii cari locuiesc în internat, vor aduce la intrarea în internat următoarele alimente pentru întreg anul: 100 kgr. grâu, 100 clgr. cartofi, 10 kgr. unsoare, 10 litre fasole, 50 ouă, ori contra valoarea acestora după prețul pieței din Caransebeș.

Sunt obligați se aducă cu sine apoi vesmintele și rufăria necesară anume: 2 rânduri de vesminte 2 pãrechi de ghete, 4 cămeși de zi, 2 cămeși de noapte 4 pantaloni (izmene), 3 ștergare, 6 batiste, 4 pãrechi de ciorapi, 2 fețe de pat, 1 plapomă cu 2 învãlitoare 1 saltea (sac de paie, 1 învãlitoare de pat, 2 perini cu 2 fețe, Perie

de dinți, de vestminte și perii de ghete și un piepten. Tãcãmurile necesare; farfurii, lingurã, cuțit, furculiță, ceașcă.

Afarã de aceasta fiecare elev e obligat a aduce cu sine și o violinã

Înscrierile în școala normalã se vor face din 1 pãnã în 5 Sept. iar esamenele de corigență vor fi în 5 Sept. 1923.

Considerãnd, cã starea materialã a invãțătorimii s'a ameliorat, considerãnd lipsa atãt de simțitã de invãțători, adreșãm un apel cãlduros cãtrã On. preoțime și invãțătorime a face o propagandã mai întinsã pentru impopularã școlii noastre normale.

Interese mari naționale pretind ca Severinul sã nu fie lipsit de acest institut, care are la activul sãu pagini atãt de mãrețe.

Caransebeș, la 15 August 1923.

ILIE ORZESCU

Directorul școlii normale.

2—3

La TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA DIECEZANĂ
sunt următoarele cărți pentru cursul primar rural:

1. Abcdare

	L. b.
Butureanu partea I Lei 5'40, partea II	5'40
Bobancu partea I	3'50
Costescu partea I Lei 7'—, partea II	7'60
Ciorãnescu partea I Lei 5'50, partea II	6'75
Codrea partea I	6'50
Chelariu partea I și II	10'—
Dulfu partea I Lei 5'50, partea II	6'—
Movilã partea I	7'—
Negulescu partea I Lei 5'—, partea II	8'—
Stroia	5'—
Velovan partea I	6'—
Vuia	4'—

2. Carte de citire

a) Div. II an I și 2

	L. b.
Bratescu Voinești	22'—
Bogdan Duicã	20'—
Costescu	23'80
Dulfu	22'—
Sãdoveanu (academicianul)	22'—
Scraba	25'—
Vuia cl. II Lei 5'—, cl. III	8'—

b) Div. III

	an I	an 2
Bratescu Voinești	Lei 20'—	Lei 24'—
Costescu	" 23'20	" —
Dulfu	" 21'—	" 26'50
Sãdoveanu	" 22'—	" 32'—
Scraba	" —	" 26'80
Vuia clasa IV/VI	" 8'—	" —

3. Aritmetici

	Div. I	II	III
Costescu	Lei 4'50	Lei 9'—	Lei 12'—
Dulfu	" 4'—	" 8'50	" 13'50
Dima	" 4'30	" 10'30	" 11'50
Biciulescu	" 7'50	" 7'50	" 15'—
Bein Paladi	" 5'50	" 8'—	" 15'50
Tudoran	" 6'—	" 11'—	" 12'—

4. Gramatici

Div. III

	an 1	an 2
Costescu	Lei 13'50	Lei —
Gãrboviceanu	" 13'—	" —
Nicolaescu	" 8'20	" 10'—
Luca	" 13'—	" —

5. Geografii

	Div. III/1	III/2
Andreescu	Lei 18'—	Lei 16'—
Costescu	" 18'—	" 18'—
Florea Dumitrescu	" 20'—	" 19'—
Dulfu	" 11'—	" 10'50
Mehedița	prețul necunoscut	
Stomescu	Lei 20'—	Lei 21'50
Vasilii	" 18'—	" 14'—
Crîșan România fără cl.	" 10'—	" —

Atlas

Popa Burca	Lei 35'—
------------	----------

TIP. ȘI LIBR. DIECEZANĂ

CONVOCARE.

Însoțirea de Credit din Teregova își ține la 19-lea August 1923 la 3 ore p. m. în sala școlii primare de stat din Teregova

Adunarea generală ordinară,

la care membrii — în baza statutelor — sunt convocați, cu observarea, că dacă nu s'ar prezentă în număr decisiv, aceasta se va ține la 26 August 1923 la 3 ore p. m. tot în localitatea menționată și cu ordinea de zi de mai jos, când fără considerare la numărul celor prezenți, se vor aduce hotărâri valabile.

Ordinea de zi:

1. Pertractarea rapoartelor referitoare la rezultatele anilor de gestiune: 1917, 1918, 1919 și 1920.

2. Examinarea socotelilor din anii: 1917, 1918, 1919 și 1920 și darea absolutoriului.

3. Stabilirea bilanțurilor de pe anii, 1917, 1918, 1919 și 1920.

4. Hotărâri în privința distribuirii profitului curat.

5. Alegerea a 8 membri în direcțiune.

6. Alegerea a 3 membri în comitetul de supraveghiere.

7. Hotărâre în privința intrării în alianța cooperativelor.

8. Eventuale propuneri.

Bilanțurile controlate și aprobate de către comitetul de supraveghiere sunt afișate în localitatea Însoțirii de Credit și se pot privi de oricine.

Teregova, la 10 August 1923.

2—2

Direcțiunea.

Licitațiune minuendă.

Pe baza încheierii Ven. Cons. diecezan ort. rom. din Caransebeș Nr. 3496 E. ex 1923 să scrie licitațiune minuendă pentru renovarea bisericii din *Mehadica* jud. Caraș-Severin plasa Teregova cu prețul de esclamare 335.843. 99 Lei.

Licitațiunea se va ținea Duminică la 27 Aug. (9 Sept) 1923 la 3 oare d. m. în localul școlii din Mehadica.

Cei ce doresc a întreprinde această lucrare să se prezinte în ziua și ora numită, având a depune vadiu de 10% din prețul de esclamare în bani gata sau hârtii de valoare.

Întreprinzătorul va avea a suportă spesele avute cu planul și specificația speselor în suma de 2300 Lei, apoi spesele pentru contract și timbre, iar spese de călătorie nu are dreptul de a pretinde.

Comuna bisericască își rezervă dreptul de a preferi pe acel măestru întreprinzător, în care are mai multă încredere și este mai calificat.

Contractul încheiat pentru întreprinzător va fi valabil îndată după subscriere, iar pentru comuna bisericască numai după aprobarea Ven. Consistor diecezan.

Planul și specificația de măsuri și spese precum și condițiunile, se pot vedea în orice zi la oficiul parohial din Mehadica.

Mehadica în 8/21. August 1923.

1—2

Comitetul parohial.

Un atelier de păpușar

cu două mașini de cusut, una sistem „CYLINDER” și una „RINGSCHIFF”, din cauza de vânzare. Eventual morții e și în parte

Inform. la dnavăd.
IGN. SIGMUND
FERDINAND

Aduc la cunoștința On. Public, că mi-am deschis în **CARANSEBEȘ, Strada Ovid No. 583.**

**UN ATELIER PENTRU
PICTURI BISERICEȘTI,
TOT FELUL DE ICOANE, PRAPURI,
RAPIZI ȘI ORICE MOBILE BISERICEȘTI**

Primesc comande de **ORICE MOBILE DE CASĂ,**
cu motive Naționale Române.

IOAN BALEANU, pictor.